

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko R. T. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą R. z siedzibą w W.

o ustalenie i wynagrodzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 czerwca 2017 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 17 marca 2016 r., sygn. akt VII Pa (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy w W. wyrokiem z dnia 17 marca 2016 r. oddalił apelację powoda M. K. od wyroku częściowego Sądu Rejonowego w W. z dnia 12 listopada 2015 r., którym oddalono powództwo przeciwko pozwanemu R. T. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą R. z siedzibą w W. w zakresie ustalenia istnienia stosunku pracy. W wyrokach sądów *meriti* przyjęto, że łączący strony stosunek prawny miał charakter cywilnoprawny, a nie stosunku pracy. Sady obu instancji, odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego, wskazały, że w ramach zawartej umowy powód, zajmując się ochroną obiektu, sam określał czas realizacji usługi ochroniarskiej, nie było bezwzględnego obowiązku osobistego świadczenia pracy, pozwany nie wydawał powodowi poleceń służbowych, które byłyby ukierunkowane na wykonywanie określonych czynności, działań

dotyczących określonego zachowania się pracownika. Powód miał pełną świadomość jaką umowę podpisuje, a pozwany nie obiecywał mu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Wolą stron było zatem zawarcie umowy cywilnoprawnej.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł powód, zaskarżając wyrok w całości oraz wnosząc o jego uchylenie, jak również o uchylenie wyroku częściowego Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i wyroku Sądu pierwszej instancji i orzeczenie co do istoty sprawy i ustalenie, że powoda łączy z pozwanym stosunek pracy od dnia 20 września do dnia 30 czerwca 2014 r.; „orzeczenie w końcowym orzeczeniu o zwrocie spełnionego roszczenia w zaskarżonym orzeczeniu w razie orzeczenia co do istoty sprawy oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych”.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawie naruszenia przepisów postępowania:

1) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 299 k.p.c. i art. 6 k.c. przez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na dowolnej, a nie wszechstronnej ocenie materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, zwłaszcza zeznań świadków oraz pozwanego i powoda skutkującej przyjęciem, że powód nie udowodnił istnienia stosunku pracy pomiędzy stronami oraz podczas trwania stosunku umowy jego wolą objęte było wykonywanie pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej;

2) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 299 k.p.c. i art. 6 k.c. przez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na dowolnej, a nie wszechstronnej ocenie dokumentu - umowy o dzieło - i przyjęcie, że odzwierciedla ona stan faktyczny stosunku prawnego łączącego strony podczas gdy w rzeczywistości zapisy pisemnej umowy mają charakter pozorny.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony oczywistą zasadnością skargi, „gdyż nastąpiło tu naruszenie następujących przepisów: art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 299 k.p.c. i art. 6 k.c.”. W ocenie

skarżącego podczas wyrokowania zarówno przez Sąd pierwszej, jak i Sąd drugiej instancji nastąpiło rażące naruszenie przepisów art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 299 k.p.c. i art. 6 k.c., zwłaszcza przez oparcie się Sądów na dokumencie – umowa o dzieło, który ze swej istoty był dokumentem, który nie odzwierciedlał woli stron (Sądy obu instancji ustaliły bowiem, że stron nie wiązała umowa o dzieło), ale także w zakresie oceny osobowych źródeł dowodowych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o jej odrzucenie i o zasądzenie na jego rzecz od skarżącego kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398³ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną strona może oprzeć na następujących podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Przy czym zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W ten sposób zharmonizowano podstawy kasacyjne z charakterem postępowania kasacyjnego i zakresem rozpoznania skargi (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oraz określono w sposób jednoznaczny funkcję Sądu Najwyższego, jako sądu prawa, sprawującego nadzór nad działalnością sądów powszechnych w zakresie orzekania (art. 183 ust. 1 Konstytucji RP).

W konsekwencji Sąd Najwyższy rozpoznając skargę kasacyjną, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy, a związane to wyklucza w szczególności badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Pomimo niepodania w art. 398³ § 3 k.p.c. przepisów postępowania, z którymi łączony jest zakaz włączania ich do podstawy skargi kasacyjnej, ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że dotyczy on przepisów obejmujących reguły związane z ustaleniem stanu faktycznego i oceną dowodów, zawarte między innymi w art. 233 § 1 k.p.c., które podziela Sąd Najwyższy rozpoznający niniejszą skargę kasacyjną. Zarzuty kierowane do powołanego wyżej przepisu art. 233 § 1 k.p.c. zmierzają bowiem wprost do podważenia stanu faktycznego ustalonego

przez sąd drugiej instancji i będącego podstawą faktyczną rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 76, z dnia 6 grudnia 2005 r., I CSK 65/05, LEX nr 1614932; z dnia 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, LEX nr 1101306; z dnia 27 stycznia 2015 r., II CSK 408/14, LEX nr 1640240 czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2013 r., III CSK 74/12, LEX nr 1293778 oraz z dnia 13 grudnia 2012 r., III UK 17/12, LEX nr 1276227). W przepisie art. 233 § 1 k.p.c. zostały uregulowane zasady oceny dowodów; w konsekwencji nie może on stanowić uzasadnionej podstawy skargi kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2014 r., I PK 309/13, LEX nr 1494015 oraz z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681). W postanowieniu z dnia 21 maja 2013 r., I CSK 734/12 (LEX nr 1353072) oraz z dnia 18 lutego 2014 r., I CSK 369/13 (LEX nr 1438404) Sąd Najwyższy wskazał, że niedopuszczalne jest oparcie skargi kasacyjnej na podstawie naruszenia przepisów postępowania, dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, nawet wtedy, gdy naruszenie tych przepisów mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

Odnosząc powyższe rozważania do przedstawionej skargi stwierdzić należy, że wbrew wyraźnemu zakazowi wynikającemu z treści art. 398³ § 3 k.p.c. skarga kasacyjna została oparta wyłącznie na zarzutach dotyczących oceny dowodów oraz poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Podniesienie w skardze zarzutów, o których mowa w art. 398³ § 3 k.p.c. oznacza, że skarga została oparta na podstawie, której ustawa nie przewiduje. Skoro zatem skarżący polemizuje jedynie z ustaleniami faktycznymi dokonanyymi przez Sądy obu instancji, to skarga kasacyjna jest niedopuszczalna *a limine* i podlega odrzuceniu.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.